
DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 17go Marca 1793.

N^{ro}. 21.

Z POLSKI.
Pewne Wiadomości.

Kommissia z rozkazu Konfederacyi Generalney pod 1. Marca t. r. do likwidowania Stanu długów Piotra Tepera i Karola Schulca już zaczęła się.

Wypis listu datowanego dnia 2. Marca z pod Częstochowy Roku 1793.

Zbliżyło się dnia wczorajszego wojsko Pruskie pod

samą fortecę Częstochowską z armatami. Ludzi było do 3000. Rozłokowali się dokoła, tudzież w mieście Częstochowie, i na gorze wedle Kościołka S. Barbary. Ci domagali się u J Pana Wierzbowskiego kommandanta, iżby poddał fortecę, lecz ten dla meldowania o tym wyższey komendzie zwłokę czasu do 5ciu dni wyjednał. Po upłynienym tym czasie, co nastąpi, jeśli sposobność dozweli, oznawmie.

Ss

Wy-

Wypis z listu w. Ziemi Wieluńskiej dnia 2. Marca.

Donoszę, oczym wiem, i patrzę. Woyska Króla Jmci Pruskiego batalion pod komendą Majora Hohendorfa z dywizyi Generała Frankenberg stanął na konsystencyą w mieście Wieluniu. Dowóz furazów Konfederacyi miejscowey zalecił, a ta palety wydała nakazując po 6. garcy mąki razowey z każdego dymu na dzień 4ty Marca do Wielunia przystawić.

Wydany tu jest Uniwersał przez Generała Frankenberga podpisany z nakazem publikowania z ambon, ażeby wszyscy dezterterowie Pruscy gdziekolwiek dostrzeżeni, imani, i do bliższej komendy Pruskiej za nadgodą złt. 48. pod areżtem odsyłani byli.

N O T A

Niżey podpisany Ambasador extraordinaryiny i Pełnomocny, stosownie do rozkazów wyraźnych N. Impe-

peratorowey Jmci, odebrałszy uwiadomienia potrzebne do ustanowienia ceny furazów i prowiantow tak dostawionych, iako też dostawianych woyskom N. Imperatorowey, spieszy z doniesieniem o tey cenie N. Konfederacyi Generalney; spodziewa się, iż Konfederacya uzna ią sprawiedliwą, iako cenę frzednią dla tych Woiewodztw, w których woyska N. Imperatorowey były rozłożone. Zapłacone będzie za woysko kommendy JP. Generała Kochowskiego, iako też JP. Generała Kreczetnikowa, za czas, w którym też woyska znaydowały odpor aż do zbliżenia się do Warszawy ceną, którą nazywają ceną Sztadzka, to jest Czetwern Mąki kopieek 120. Kaszy 150. Owsa 75. Siana pud 5. od owego czasu aż do nowego Roku zapłacono będzie ceną frzednią: Czetwern mąki rubli 2. Kaszy rubli 4. Owsa rubel 1. kopieek 30 Siana pud kopieek 10. z przyczyny tanności na Ukrainie, Wołyniu i Podolu, podług którey można zniżyc cenę trzecią częścią dla podwyż-

wyższenia oney w Wielkiej
 Polfcze, w części małej-Pol-
 ſki i Litwie, która ſię znay-
 dzie znacznie podwyższona,
 i uproporcyonowana do ceny
 targowey na ów czas. — Od
 2go Stycznia zapłacono bę-
 dzie Czetwern mąki Rubli $2\frac{1}{2}$
 Kafzy Rubli 5. Owſa Rubel 1.
 kopiek 80. Siana pud kopieek
 18. Gdy te ceny uważane bę-
 dą za ceny ſzrednie, i przy-
 znane będzie rzeczonym Wo-
 iewodztwom znanym za obſite
 trzecią częścią mniey, a in-
 nym Woiewodztwom tyleż
 podwyższenia, wyniknie ztąd
 cena ſprawiedliwa, targów in-
 nych Woiewodztw. Skoro tyl-
 ko Konfederacya Generalna
 uzna ten Plan, i gdy Jmć De-
 putowani od Woiewodztw
 (których JW. JP. General d'I-
 gieltrom z niecierpliwością
 oczekuje,) ziadą do niego z
 kwitami do obrachunku po-
 trzebnego, zapłata natych-
 miast nastąpi w pieniądzech
 gotowych; a ja będę ukonten-
 towany z moiey oſoby przy-
 tożyć ſię tyle, ile było moiey
 możności do zadofyć uczynie-
 nia ſprawiedliwemu oczekiwa-
 niu w tey mierze Publiczno-

ści. — Dan w Warszawie dnia
 17 Febr. 1793. R.

JAKUB DE SIVERS.

Wypis z Liſt piſanego z Czę-
 ſtochowy dnia 8. Lutego.

Donoſzę W Panu pewną
 wiadomość, bom tu był przy-
 tomny, i ſam na wszystko co
 ſię ſtało patrzył. Dnia 6. tego
 m. woysko Pruskie do Forte-
 cy Częſtochowy weszło. Dłu-
 go ſię opierał J Pan Wierzbow-
 ſki Kommandant, i iak mógł
 zwloczył oddanie Fortecy, ale
 uſtawicznym naleganiem, i
 pogrozkami atakowania przy-
 muſzony, muſiał nakoniec uſta-
 pić Pruskiemu, iak ſię zdawa-
 ło, do kilku tyſięcy wynoſzą-
 cemu woysku. Gdy wycho-
 dził nasz Garnizon, a Pruski
 do Fortecy wchodził, naywię-
 kſza ſpokoyność zachowana
 była. Dla kaźdego z naszych
 żołnierzy po 60 ładunków da-
 no, wzięć oraz bagaże, i offi-
 cerskie wozy dozwolono.
 Ruſzył zaty m z całym Gar-
 nizonem Major Wierz-
 hewski, i marſz proſto na
 trakt Krakowski obrócił. Pru-
 Ss 2

ska komenda przyrzekła, że wszystko, co się tylko znajdzie w Fortecy, nienaruszone zostanie, tak broń wszelka, iako też skarby, i obywatelów składy, których wrócenie każdemu za rekwizycją w każdym czasie oświadcza uskutecznić.

Z AUSTRYI.

Pewne wiadomości.

Podług Relacyi od Feldmarszałka Xięcia de Coburg z głównej kwatery Aldenhofera dnia 9. Marca do Cesarza Iegomości nadeszłej, tenże JPan Feldmarszałek z wojskiem iemu podległym dnia 1. Marca, w pole wyzedł, rzekę Roer od nieprzyjaciół osadzoną uwolnił, ich z Stacyi swoich oszańcowanych wyparował, a w cudney ich pozycyi, w której oszańcowani znajdowali się, onych zbil, gdzie nasze zwycięskie wojsko 12. armat zdobyło, 2000 nieprzyjaciół w pień wycięło, i 300 w niewolę zabrało. Gdy zaś Kurier odieżdżał, ielcze z różnych stron doniesienia

przyszły, iż nasi strzelcy polni, i żołnierze wolontariusze pograniczni w okolicznych wsiach nieprzyjaciół wycinaia, i w niewolę biorą. Waleczny Pułkownik Pforzheim de la Tour na placu zabity najznaczniejszey straty z strony Austryackiey częścią jest. Feldmarszałek Xiąże de Coburg w swej Relacyi wyraża temi słowy: iż za ten pomyślny skutek po Bogu JK. Wysockości Arcy xięciu Karolowi, i Feldzeugmeistrowi Hrabieciu de Clerfait tudzież Pułkownikowi Mak dziękować mamy.

Dnia następującego to jest 2. Marca zwycięskie wojska Austryackie ku Hercogenrad, gdzie Francuzi mocne szanice sobie porobili, takim sposobem posunęły się, iż prawie skrzydło ku Geilenkirchen, a lewe ku Achen przyszło. Lecz postrzegły, iż nieprzyjacieli Hercogenrad, i szanice swoje opuścił. Aachen zaś 6000 ludzi był osadzony, którzy waleczny odpor czynili. Ale Feldmarszałek Lieutenant Xiąże de Württemberg lewym skrzydłem kommanderuiący z taką

taką natarczywością na nich uderzył, iż Aachen gwałtem dobył.

JCMC. wyrok swój wydał, ażeby odtąd Miasto i Forteca Pless w Czechach dla chwalebney pamiętki iey autora Jego Cef. MCi nayochochańszego Stryia swego Iozephstadt nazywało się.

Dobrowolne daniny wiernych obywatelów Kraiów Austriackich nieprzerwanie trwają, iak to Regestr ich w 7 kolumnach w Gazecie Wiedeńskiej pod dniem 9ym Marca zawarty dowodzi.

Z WŁOCH.

Pewne wiadomości.

Z Saorgia przez Turyn niemila nowina nadeszła, iż na iedną Diwizją Cesarzkich koło 600 ludzi w sobie mającą, a pod kommendą Pułkownika Strassoldo Pułku Caprara w Sospello stojącą dnia 14 Lutego rano 4000 Francuzów napadło, która po potyczce sześć godzin trwającej

do uciezki przymuszona była. Sam Pułkownik Strassoldo z kilku Officerami i częścią nieiaką żołnierzy w niewolą nieprzyjaciela dostał się, Francuzi iednakże w posiadaniu Sospello utrzymać się nieśmieli, ale to Miasto zaraz opuścili.

Z FRANCYI.

Pewne wiadomości.

Nic ieszcze dotąd skutecznego niestało się względem zrekrutowania woyska do którego ieszcze 300000 ludzi brakuie, choć Narodowa Konwencja tak mocno wszelkiemi szrodki przez zachęcanie, i gwałt nawet woyska skompletować usiłuje. Między innymi szrodkami nawet Summę 400 Millionów, która z Dóbr Emigrantów zebrana być miała, na pensie, i nadgrody dla żołnierzy w polu służących wyznaczono, a przytym dekretowano, iż Pensia po żołnierzu, któryby na placu poległ, lub potym z ran tamże odebranych umarł, na iego żonę i dzieci, aż poki one 16 lat

n e

nie dojdą spadać ma. Było także dekretowano, aby wszyscy wolontariusze, którzy wojsko porzucili, aż do 1. Kwietnia powrocili, i żeby nawet cały żołd za ten poszredniczy przeciąg czasu dostali. Do uzbroienia Flotty Dezertarów używają, których zawsze bardzo podchlebnie przyjmują, za każdą razą ich do miasta triumfalnie wprowadzają, i coś pieniędzy im na rękę dają, lecz natychmiast wgląb Francji ich odsyłają, i gwałtem na okręty ich oddają, gdzie im na żołnierzach brakuje.

Na Sessji dnia 20 Lutego do gorszących Scen przyшло, ponieważ w druku do Projektu Konstytucji na karcie 103 drugi sposób przedsięwzięcia objaśnić w korpusie Prawo-
dactwa przydano, który w oryginale Narodowej Konwencji przeczytanym niezawierał się.

Na Sessji dnia 21 pismo obywatela Monge przeczytano, w którym za zaufanie Narodowej Konwencji dziękuje, i potwierdzenie one-

goż na Ministerium Morskie przyjmuje.

Minister wojenny gwałtowne przełożenie czynił względem dania wsparcia Dumou-rier, ponieważ nieprzyjaciele już w marszu są.

Na tej Sessji przyniósł Felix Pelletier bust iwego Brata Michała Pelletier, który od Paryżanina przebitym został, wniosek więc Dawida potwierdzono, ażeby bust Pelletiera, koło bustum Brutusa postawiono, i na nie tę samą obywatelską koronę włożono, która przy pogrzebie Pelletier na jego głowie była.

Dubois Crancé 200 głosami z 230 wotujących na Prezesa Narodowej Konwencji obranym został.

Na Sessji dnia 22 Artykuły 4 ostatnie z 12, z których Dekret rekrutowania ułożony był, potwierdzono.

Z NIF-

Z NIEMIEC.

Pewne Wiadomości.

Już od długiego czasu prawdziwy przyjaciel ludzkości, który oraz dobrym Kraiu obywatelem być zawsze stara się, czytając przypadki Świata, izami się najczęściej zalewał, bo więkza część gazet prawdziwa nierozumne lub bezwstydne czyny złości zwiedzionych Francuzów, i ich obrzydłych zwodzicieli w sobie zawierały, Lecz teraz oko jego wypogadza się, gdy czyta mowy i czyny niezepsutych ludzi, i wiernych poddanych. Zbawienie twoje Niemiecki Kraiu! twoi obywatele mają jeszcze zdrowy, i prosty rozum ludzki w głowie, prosty sposob myślenia, poczciwość, i wierność w sercu.

Mieszczanie i chłopci całej okolicy Rhenu, którzy Francuzów twarz w twarz widzenia sposobność mieli, poznali się teraz na omanieniu udawaney od nich wolności, i równości, a same-

mi uczynkami ich przeświadczeni są, iż one gwałtowi Francuzkiemu i chciwości łupu za płaszczyk służą. Wzburzenie pospolstwa na lewym brzegu Rhenu powszechnie jest, codziennie krwawe boie z Francuzami wydarzają się, chłopci, a nawet i poddani z Pfaltz głośno za Cesarzkimi wołają, a Francuzi ostatnim gwałtem sobie poczynają: lecz hasłem buntu chłopów i mieszczan jest, to gdy Francuzi złożenia przysięgi od nich żądają. W Menez bunt był tak wielki, iż termin złożenia przysięgi aż do 10 Marca przewleczono, i nalegać na to niesmiano. W Wormancyi mieszczanie raz na zawsze oświadczyli się, iż przysięgi złożyć niechcą, Francuzi dla przymuszenia ich do przysięgi, żołnierzom przyść i armaty sprowadzić kazali, mieszczanie do odporu uzbrają się i okolnie pomoc wysyłają. W okolicy Wormancyi w kilku śmiejskach na gwałt dzwoniło, że aż Francuzi umykać musieli. W Hrabstwie Leinigen Gluckstadt także chłopci zbuntowali się, Francuzi bezbron-

bronnego Hrabiego w niewolę wzięli, i do Landau odprawdzili.

W Hrabstwie Falkenstein Francuzey Kommissarze Doktora Faber, Duchowieństwo i Mieszczan Stołecznego Miasta Winweiler zwołać razem kazali, i przysięgi wykonania od nich domagali się. Doktor, który najpierwszy zawołany był, temu opierał się, Kommissarze więc mu potym imię swoje do czarney Xiązki zapisać kazali, chętnie on do niey zapisał się, i rzekł „*Już Cesarzowi 40 lat służę wiernie, i wiele od niego łask odebrałem, chcę mu więc wiernym umierać*” Duchowieństwo równie oświadczyło się, iż nie przysięże. Zatym Kommissarze Doktora i Duchowieństwo do areztu posłali, poddani temu się opierać chcieli, lecz Doktor ich uspokoił, i do areztu z duchowieństwem poszedł.

Potym od Przełożonych, poddanych, i chłopow przysięgi wykonania żądał, lecz ci przeciwnie na to przysię-

gli, iż przeciw Cesarzowi nigdy krzywoprzyśięzcami być niechcą, Kommissarze krzyczeli, bierzcie ich, *do areztu!* poddani zaś wołali *dzwońcie na gwałt.* — To ledwo się stało, zaraz 3000 chłopów uzbroionych zbiegło się, którzy Doktora i Duchowieństwo z więzienia uwolnili, a 3 Kommissarzów do areztu wśladzili, i broni więcej dostać, i w Winweiler obronne miasto zrobić starali się, posłańców na koniach do Xięcia de Hohenlohe o pomoc prosząc wysłali, pasły śami osadzić, i za każdego żołnierza Cesarzkiego, któryby zginął 150 Zł. Ryń. zapłacić, i innych Rekrutów zwerbować, a wszystkich żołnierzy potrzebną żywnością z własnego worka opatrywać przyrzekli.

Strażne Sceny w Matzenburg, Nassawskim Pflazkim Wyższym Urzędzie Lautern, tudzież w Zweybrücken, i Nassausko-Weibugskim Urzędzie Kirchheim, także w Mieście Hessen-Darmstadt-kim Pirmasens, i po innych wielu

wielu mieyscach odprawiły się, bo wierność ku Cezarzowi, i Rzelzy Niemieckiej, a przychylność do starego Rządu Niemieckiego powszechną wszędy jest.

Kontynuacja Listu okólnego.

Dekret ten, który przed oczyma mamy, to w sobie zawiera.

Iż Narodowa Konwencja imieniem Francuzkiego Narodu ogłasza, że w wojnie z Królem Angielskim, i Statuderem Złączonych Prowincyi zostaje. Co się tycze powodow do tego szczególnego wypowiedzenia wojny, te, iak mówią, natym się zasadzają: Iż Statuder z nieprzyjaciółami Francyi w negocjacyi zostaje, iż Francuzkich Patriotów ciemniży, iż fałszujących assignaty na wolność puszcza, iż okręty uzbraja, ażeby je z Angielskimi złączył, iż Summę pewną do pożyczenia oświadczył, iż Francuzkiemu handlowi przeszkody czyni.

Te okoliczności, iak oni mówią, oczewistym nieprzyjacielstwem są, które Francyi żadney nadziei do utrzymania pokoiu niezostawiają. Z takowych pobudek nietylko wojnę wypowiedziano, ale też zaraz bezposzredniczo uzbraiania się do wojny nastąpiły, nie przeciw Xięciu Dziedzicznemu Statuderowi, którego Udzielne Państwa w Niemczech leżą, ale przeciw Rzpltey, i possessiom tak iey, iako też iey pocziwych mieszkańców.

Cała Europa JWW. WW. Panowie w zadziwieniu zostawać musi, patrząc się na to, że takowy szereg niesprawiedliwości z łona Zgromadzenia tego wychodzi, które się Prawodawcą, oświecicielem, i poprawicielem swego Narodu być szczyli, i które swe prawidła innym Narodóm iako promienie mądrości, i zrodła, uszczęśliwienia ludzkiego zaleca.

Wojny Statuderowi Złączonych Prowincyi wypowiedzenie, który nie Udzielnym

Tt

nym

nym Panem tego Kraiu, ale tylko pierwszą osobą, która przez swą wyśoką Godność do tego Kraiu przyłączona jest, i którą on pod Udzielnością Stanów piasunie, których ziednoczenie tak że Udzielność sprzymierzeńców reprezentuje — bez sprzeczki głęboką niewiedomość względem formy Rządu Stanów wydaie, od których jakieś urazy poniesione sobie zmyślają. Jednakże gdy przyczyny w tym woyny wypowiedzeniu przywiedzione rozważemy, to ich samey niewiedomości przypisać nie możemy, ale oraz iakiemuś duchowi Despotyzmu, gwałtowności, i zniszczenia, który krokami wielu Współczłonków Narodowej Konwencji kieruje. Zaisie JWW. WW. Panowie wiecie to, i każdy z mieszkańców wie tak iak i my, iż żadna z tych przywiedzonych przyczyn Xięcia Dziedzicznego Sztatuderu tyczyć się niemóże, choćby się one do prawdy stofowne w rzeczywistości znajdowały, iednakże niektóre zupełnie od wszelkiej

prawdy dalekiemi są, oprócz tego choć niektóre samą tylko pozorną prawdę w sobie zawierają, a w użyciu ich tylko fałszywemi są, to takowe obietstwa takowego gatunku są, iż niezawisła potencia w tej mierze obcemu iakiemu bądź rządowi sprawować się obowiązana nie jest. — Tylko też iedynie tym Współczłonki Narodowej Konwencji obrażonemi się bydz sądzają, że ta Rzplta okręty uzbraia, i do swey obrony rozporządzenia czyni? lub że się iedna, lub druga Prowincja, ażeby na wydatki wystarczyć można, pieniędzy pożyczyc oświadcza? Wszytkie inne przywiedzione przyczyny samym kłamstwem i zmyśleniem na to iedynie wynalezionym są, ażeby te gwałtowności pozorem sprawiedliwości powleczone zostały.

Ani ta Rzplta a tym mniej Sztatuder, z nieprzyjaciołami Francyi w żadne umowy niewchodziła, i owszem wszelkiej przezorności względem niewdawania się

się z emigrantami używała, a to iedynie dla tego, żeby Rządowi Francuzkiemu żadnego pozorów do kłotni nie dała. Rownie my, iak i wy JWW WW. Panowie życzeniowom serca naszego, i wzruszeniom, politowania, które nam los tego nieszczęśliwego człowieka wpaiał, oprzeć się nie mogliśmy! Z drugiey strony gdzież, w iakim mieyscu, i kiedy, Francuzkich Patriotow ciemiężono? Dalecy będąc od tego, i owizem zbyt wielką podobno łagodnością kary względem niebezpiecznych od nich, pomiędzy wielu mieszkańcami tych Kraiow rozsiwanych prawideł z niemi postępowano. Nakoniec niewiedzieliśmy nawet o tym, żeby fałszujący Assignaty w iakim mieyscu Rzpltey na wolność puszczeni zostali, gdyby się takowy występki dowiedziony znalazł, i owizem przeciwnie cielesne kary na takowych wypelniane zawsze bywały, gdy Sędziemu dowiedziono, że takowa skarga gruntowną była, i że tey rzeczy Rząd Francuzki nie w tym zamyśle, żeby te oso-

by i papiery dostał, ale dla innych przyczyn docho- dzić nieodbitie potrzebnym być sędził.

Przypomniemy teraz sobie JWW. WW. Panowie w tych wszystkich niewczesnych przytoczeniach, iakie postępowanie tego Kraiu podczas trwających niespokoyności w Francyi, a iaki postępowania sposob Francuzkiego Rządu względem nas był. — Rzplta najsćislej- szey obojętności we wszystkich okolicznościach Francuzkiemu Rządowi zabezpieczenie dała, że ani poszredniczo, ani bezposzredniczo do wewnętrznych niespokoyności tego Kraiu mieszać się nie będzie.

(Reszta potym.)

PRZYPOMNIENIE.

Ponieważ przy końcu tego Miesiąca Marca termin dla tych IchMC. Panów Prenumerantów wychodzi, którzy się w Wrześniu roku przeszłego

na puł roku, lub w Styczniu tego roku, którzy się na ćwierć roku prenumerowali; przeto uprasza się onych, ażeby przed upłynieniem tego Miesiąca kwotę prenumeracyi przyślali, żeby w drukowaniu exemplarów Dziennika podług tego kierować się można.

U W I A D O M I E N I A.

Wexel JW. Wincetego Hrabi Potockiego Fodkomorzego koronnego JW. Michałowi Ronikierowi na Summę 1876. Duk. 15 Zł. Pol. dany, z mocy ktorego Wexlu Dekretem Trybunału w Lwowie 31 Sbr. 1781. Sądowi Grodzkiemu Trębowelskiemu Exekucya do Dobr Zbaraża dozwolona była, iako Libro Rell. 3. pag. 34. tudzież Tradycya Dobr Zbaraża 21. Maj. 1782. ut Libro Rell. 4 pag. 90. nastąpiła, i tenże dług z Wexlu wynikający wytrzymany został, naostatek tegoż Wexlu na Summę 1276. Duk. danego 6 Sbris 1792. ut Libro

Hæred. 69 pag. 69. Nro 5. Extabulacya nastąpiła, a tenże Wexel dotąd po rozmaitych rękach chodzi, żeby kto uszkodzonym przez nabycie takowego Wexlu nie został, w sposobie przestrogi czyni się uwiadomienie.

W Lwowie znaczna Partia wina Tokayskiego, częścią ordynaryjnego, i kilka antałów wina z suchych jagod, częścią innego gatunku szredniego to jest Ausbruch zwanego, między któremi naywięcej maślarzu znayduie się, te zaś wina są roku 1788 zbierane, które nawet beczkami przedawać się będą. Ktoby sobie tego wina kupić życzył, ma się zgłosić do ustanowionego Piwnicznego Łetkowskiego w Kamienicy Bernatowiczowskiej na ulicy Rułkiej pod Nrem 218 leżącej mieszkającego.

Także różne przednie szcepzy zagraniczne iabłek w naylepszych gatunkach u Pana Winzenberg Rogatkowego przy Solarni Perceptora za sprawiedliwą cenę do przedania znaydują się.

Na przedmieściu Zielone zwanym jest piękny, i wielki ogrod z wśzejką wygodą założony, do JP. Glaize należący pod Nrem 686, z Domem murywanym, i Oficynami o 12. pokojach, 2. kuchniach, piwnicą, schowaniem, stajnią i wozownią. Ktoby go sobie nabić, lub kupić życzył, ma się zgłosić do właściciela onegoż.

PA

W
dnia
rayze
ika
pod M
iący t
uwiad
godz.
rozruc
facy